

โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร

พระมหาสุเมธ สมahiโต*, พระเทพปริยัติเมธี**, นัยนา เกิดวิชัย***

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสอดคล้องปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรต่อข้อมูลเชิงประจักษ์ และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้าราชการประจำ (ท้องถิ่น) ฝ่ายบริหารท้องถิ่น ฝ่ายนิติบัญญัติท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง จำนวน 550 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ในการหาค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student Edition ในการพัฒนาและตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุประกอบด้วย การบริหารจัดการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม และอิทธิบาท 4 ของประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่าไค-สแควร์ เท่ากับ 204.64 องศาอิสระ (df) เท่ากับ 179 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.092 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.95 ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) เท่ากับ 0.062 และค่าดัชนีรากกำลังสองเฉลี่ยของค่าความแตกต่างโดยประมาณ (RMSEA) เท่ากับ 0.016 อธิบายความแปรปรวนของประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ได้ร้อยละ 89.00 เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมผ่านด้านอิทธิบาท 4 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ได้รับอิทธิพลทางตรงจากปัจจัยเชิงสาเหตุ อิทธิบาท 4 และการบริหารจัดการ เท่ากับ 0.85 และ 0.12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ และอิทธิพลทางอ้อมจากการมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการ ผ่านอิทธิบาท 4 เท่ากับ 0.38 และ 0.31 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตามลำดับ ผลจากการวิจัยที่ได้รับครั้งนี้ ในเชิงนโยบายสามารถนำไปใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และเป็นรูปธรรม เชิงวิชาการสามารถนำไปใช้เป็นกรณีตัวอย่างเพื่อการเรียนการสอน หรือการสร้างสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ในการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ร่วมกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา และเชิงพื้นที่ที่สามารถนำไปทดลองใช้ เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันสืบไป

คำสำคัญ : ประสิทธิผลพุทธบูรณาการ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร

* นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

** อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

*** อาจารย์ประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Corresponding author, email: samahito@hotmail.com, Tel. 089-7077037

Received : March 15, 2019; Revised : June 9, 2019; Accepted : June 29, 2019

Causal Relationship Model of the Effectiveness of Integrated Buddhist Management of Local Government in Phichit Province

Phramahasumek samahito*, Phratheppariyattimedhi**, Naiyana Girdwichai***

Abstract

The purpose of research were 1) to study the causal factors of the Buddhist integration's administrative effectiveness of local governmental organizations in Phichit Province on empirical data and 2) to analyze causal factors that influence to the Buddhist integration's administrative effectiveness of local administrative organizations in Phichit province. The samples used in the research are Personnel of local governmental organizations in Phichit Province Namely, civil servants (domestic), local administration Local lawmakers, regular employees and employees employing 550 people. Analysis tool and methodology in the research are the survey and an application which made for social science research to find basic statistics and use an application "LISREL 8.80 Student Edition" to develop and validate the structural validity of the causal relationship models

The research finding revealed that causal factors include Management of leadership, participation and virtue 4 of the administrative effectiveness of local governmental organizations in Phichit province is consistent with empirical data. With the chi-square value equal to 204.64 degrees of freedom (df) equal to 179, the probability (p) equals 0.092. The harmonious index (GFI) equals 0.97. The modified harmonic index (AGFI) is 0.95. The mean square root of the remaining quadratic index (RMR) is 0.062, and the mean square root index of the difference (RMSEA) is 0.016. Explain the variance of the administrative effectiveness of the governmental organization. Local in Phichit was 89.00 percent. When considering direct influence And indirect influence through Iddhipada 4 found that the administrative effectiveness of the local governmental organization in Phichit Province Directly influenced by causal factors by ranking as follows Iddhipada 4 and management With the influence of 0.85 and 0.12 with statistical significance at 0.01 and 0.05 according to the rank while the participation and leadership had the impact equal to 0.01 and -0.02 according to the level without consequence When considering the indirect influence, it was found that the effects of Iddhipada 4 were indirectly influenced by Participation and management With the impact of 0.38 and 0.31 with statistically

* Student, Philosophy Program in Public Administration, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

** Assoc. Prof., Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

*** Prof., Faculty of Social Sciences, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding author, e-mail: samahito@hotmail.com, Tel. 089-7077037

Received : March 15, 2019; **Revised :** June 9, 2019; **Accepted :** June 29, 2019

significant at 0.01 respectively. The result of research can be reference in strategic planning of effectiveness development of the local government organization in Phichit Province for sustainability and concrete and can be reference as an example case in study or can be used for training materials integrating concepts Public Administration theory with the principles of Buddhism and can be applied the result as guideline of the development of administrative effectiveness of local governmental organizations in Phichit Province or local government in other provinces that have similar contexts

Keywords : effectiveness of integrated Buddhist, local government in Phichit Province

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจในการดูแล และจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ตามที่กฎหมายบัญญัติ (ราชกิจจานุเบกษา, 2560: 74) ดังนั้นการบริหารงานจึงต้องมุ่งไปสู่การตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นของตนอย่างแท้จริง

การบริการประชาชนนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นภารกิจหลักที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการให้เกิดประสิทธิผล และประโยชน์สูงสุด โดยในทุกปีจะมีการประเมินประสิทธิผลขององค์กรส่วนท้องถิ่นใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายตามข้อบัญญัติ 2) ผลสำเร็จของการจัดเก็บรายได้ 3) ผลสำเร็จของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย 4) ผลสำเร็จของโครงการที่บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในการจัดบริการสาธารณะ 5) ผลสำเร็จของโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน และ 6) ผลสำเร็จของโครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ซึ่งการที่จะดำเนินการให้เกิดประสิทธิผล และการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้นั้น ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างทั้งส่งเสริมและสนับสนุน ในการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของปรีชา สุวรรณภูมิ (2554: 106) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1 ประเทศไทย” พบว่า 1) สภาพและปัญหาในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับสูงเมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (สูงกว่า 60%, $P < .05$) จำนวน 5 ด้านจากทั้งหมด 8 ด้านคือ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านความโปร่งใส และด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในทำนองเดียวกันพบว่า ผลลัพธ์การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีผลสำเร็จหรือประสิทธิผลการดำเนินงานประมาณร้อยละ 60

พระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่มีคุณลักษณะเป็น “อกาลิก” คือ มีความทันสมัยใหม่จะเสมอแม้จะผ่านระยะเวลามายาวนาน สามารถนำมาบูรณาการใช้ในการบริหารจัดการได้เพราะการบริหารจัดการเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินไปอย่างเป็นลำดับเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน และหลักธรรมในพระพุทธศาสนาจะมีส่วนในการสนับสนุน ส่งเสริมให้ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรเพิ่มขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ศึกษาในจังหวัดพิจิตรซึ่งมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 120 แห่ง เพื่อมุ่งหาปัจจัยที่มีส่วนสนับสนุน และมีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร โดยอาศัยหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาบูรณาการร่วมด้วย ผลการวิจัยจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบาย เชิงวิชาการ และเชิงพื้นที่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1) เพื่อศึกษาความสอดคล้องปัจจัยเชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรต่อข้อมูลเชิงประจักษ์ และ

2) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการศึกษาการวิจัยเรื่อง “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร” ผู้วิจัยได้สรุปผลจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และสังเคราะห์ข้อค้นพบที่มีความเกี่ยวข้องในบริบทปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากผลงานวิจัยจำนวน 27 เรื่อง สรุปได้ ดังนี้

1. โมเดลโครงสร้าง (Structural Model) พบว่า องค์ประกอบของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย ด้านการบริหารจัดการ (MANAG), ด้านภาวะผู้นำ (LEAD), ด้านการมีส่วนร่วม (PART), ด้านหลักอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA), และด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EFFEC)

2. โมเดลการวัด (Measurement Model) ตัวแปรแฝงภายนอก แบ่งออกเป็น 3 โมเดล ประกอบด้วย

2.1 องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ (MANAG) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 5 ตัวแปร คือ การวางแผน (Plan), การดำเนินการ (Do), การประสานงาน (Coor), การตรวจสอบ (Check) และการพัฒนา (Develop)

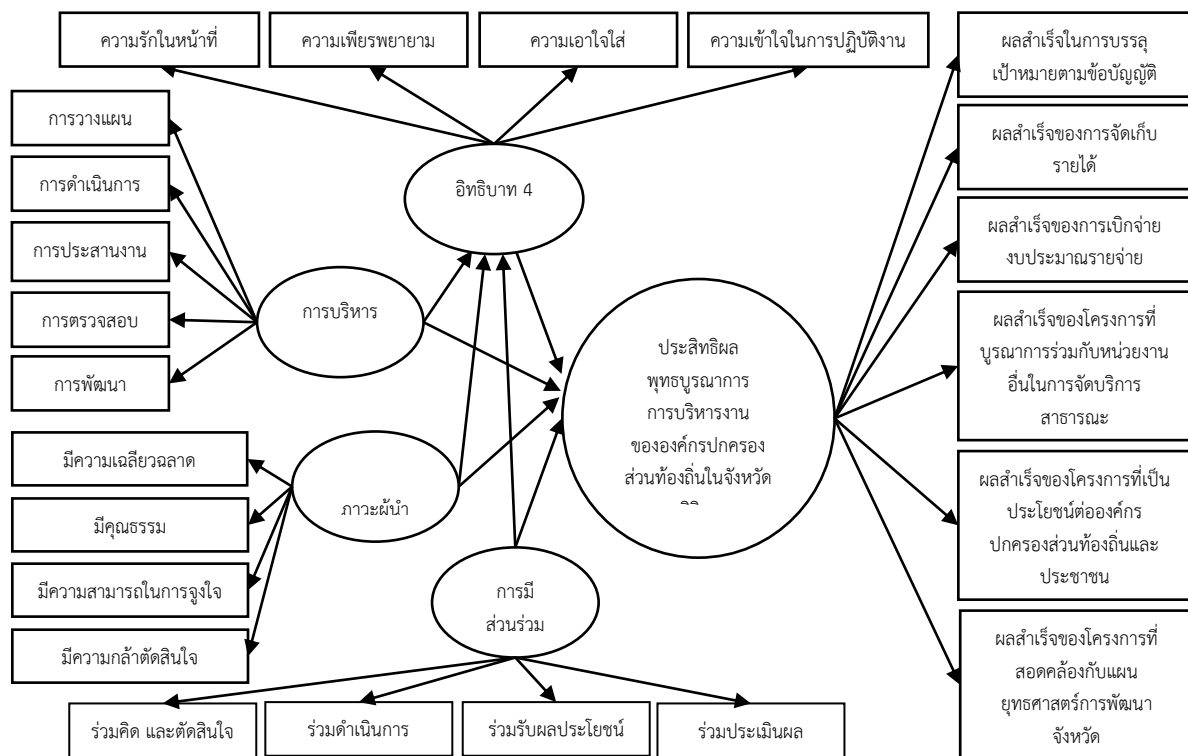
2.2 องค์ประกอบด้านภาวะผู้นำ (LEAD) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 4 ตัวแปร คือ มีความเฉลียวฉลาด (Smart), มีคุณธรรม (Moral), มีความสามารถในการจูงใจ (Motivation) และมีความกล้าตัดสินใจ (Decision)

2.3 องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม (PART) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 4 ตัวแปร คือ ร่วมคิด และตัดสินใจ (ParThink), ร่วมดำเนินการ (ParDo), ร่วมรับผลประโยชน์ (ParBene) และร่วมประเมินผล (ParCheck)

3. โมเดลการวัด (Measurement Model) ตัวแปรแฝงภายใน และทำหน้าที่เป็นตัวแปรส่งผ่าน ได้แก่ องค์ประกอบด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 4 ตัวแปร คือ การทำงานด้วยความรักในหน้าที่ (Chanda), การทำงานด้วยความเพียรพยายาม (Viriya), การทำงานด้วยความเอาใจใส่ (Citta) และการทำงานด้วยความเข้าใจในการปฏิบัติงาน (Vimam)

4. โมเดลการวัด (Measurement Model) ตัวแปรแฝงภายใน ได้แก่ องค์ประกอบด้านประสิทธิผล การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (EFFEC) ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ภายนอก 6 ตัวแปร คือ ผลสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายตามข้อบัญญัติ (Bylaw), ผลสำเร็จของการจัดเก็บรายได้ (Income), ผลสำเร็จของการเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย (Integration), ผลสำเร็จของโครงการที่บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในการจัดบริการสาธารณะ (Integrat), ผลสำเร็จของโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน (Benefit) และ ผลสำเร็จของโครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (Strategic)

จากผลการสังเคราะห์โมเดลโครงสร้าง (Structural Model) และโมเดลการวัด (Measurement Model) ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลดังกล่าวสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ดังมีรายละเอียดแสดงตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสอดคล้องของประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุ กับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิษณุ โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 สร้างกรอบแนวคิด โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบที่มีความ เกี่ยวข้องในบริบทปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จาก ผลงานวิจัย จำนวน 27 เรื่อง และวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระยะที่ 2 ทดสอบเพื่อพิสูจน์กรอบแนวคิด โดยใช้แบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติที่เกี่ยวข้อง คือ (1) สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของทางประชากรศาสตร์ ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง รายได้ต่อเดือน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentages) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ (2) สถิติอ้างอิง (Inferential Statistics) สำหรับใช้ทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis Testing) เพื่อเป็นการหาคำตอบให้กับวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการวิจัย ค่าสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน, ค่าสถิติ Bartlett's Test of Sphericity, ค่าดัชนีไกเซอร์ - ไมเยอร์ - ออลคิน (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy: KMO), ค่า Chi-Square, ค่าดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) / องศาอิสระ (Degree of freedom: df), ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of fit index: GFI), ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้

แล้ว (Adjusted goodness of fit index: AGFI), ค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (Root mean squared residual: RMR), ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R^2) หรือ (Squared Multiple Correlations for Structural Equations: R-SQUARE), ค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (Root Mean Square Error of Approximation: RMSEA), และค่าความน่าจะเป็น (p-value: p) (สุกมาส อังศุโชติ, 2557)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 102 แห่ง ใน 12 อำเภอของจังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย ข้าราชการประจำ (ท้องถิ่น) ฝ่ายบริหารท้องถิ่น ฝ่ายนิติบัญญัติท้องถิ่น ลูกจ้างประจำ และพนักงานจ้าง

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดประชากรตามจำนวนของหน่วยการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร จำนวน 102 แห่ง และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Random Sampling) โดยใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Probability Sampling) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) ซึ่งได้วิเคราะห์หน่วยการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร โดยการจัดหมวดหมู่ตามประเภทของการปกครอง ออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) องค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เทศบาลเมือง 3) เทศบาลตำบล และ 4) องค์การบริหารส่วนตำบล โดยจำแนกตามพื้นที่การปกครอง จำนวน 12 อำเภอ กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากเลือกได้จำนวน 35 แห่ง

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) และนำมาสร้างเป็นโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal Relationship Model) (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2552) จำเป็นต้องใช้กลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่พอสมควร ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงจะได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยอาศัยแนวคิดของ (Hair et al, 2010) ที่ได้เสนอเกณฑ์ที่ใช้ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) ในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง โดยพิจารณาจากขนาดของโมเดล ซึ่งโดยทั่วไปมักใช้ผู้ตอบจำนวน 5-20 คน ต่อค่าพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า 1 ตัว ทั้งนี้ ในโมเดลการวิจัยมีจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่า จำนวน 55 ค่า ดังนั้น ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมควรมีจำนวน 550 คน

การพัฒนาเครื่องมือ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการพัฒนาเครื่องมือ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร รายงานวิจัย รายงานการประชุมต่าง ๆ และข้อค้นพบจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของการวิจัย เพื่อกำหนดนิยามตัวแปรที่ใช้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัยซึ่งได้นิยามตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดดังนี้
2. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4. ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร เสนอประธาน และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) (Rovinelli,

R.J. & Hambleton, R.K., 1977: 49-60) ของเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่าง 0.8 - 1.00 ทุกด้าน ถือว่าเครื่องมือมีความตรงเชิงเนื้อหา และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

5. นำเครื่องมือที่ได้จากการไปทดลองแจก (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 ชุด มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (α : Cronbach's Alpha Coefficient) (Cochran, W. G., 1977, 200) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารายข้อทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.978 ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ดีมาก และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟารายด้านทั้งฉบับได้เท่ากับ 0.874 ซึ่งอยู่ในระดับเกณฑ์ดี แสดงว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือ และสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

6. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ มีจำนวน 550 คน คิดเป็น 10 เท่าของจำนวนพารามิเตอร์ ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้มีความเหมาะสม และเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม และเก็บคืนด้วยตนเอง โดยเก็บแบบสอบถามจำนวน 120 ฉบับ เพื่อการวิเคราะห์ตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ก่อนเก็บข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน 550 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลโมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling: SEM) จำเป็นต้องแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่หนึ่งการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของโมเดลเครื่องมือวัด โดยผู้วิจัยนำข้อมูลจำนวน 120 ฉบับ ทำการวิเคราะห์ ระยะที่สองการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลพุทธิบุรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร โดยผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมด 550 ฉบับ ทำการวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ในการหาค่าสถิติ ประกอบด้วย ค่า KMO (Kaiser-Meyer-olkin Measure of Sampling Adequacy) ค่า Bartlett's Test of Sphericity ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square Statistics: χ^2) ของตัวแปรสังเกตได้ และนำเมทริกซ์สหสัมพันธ์ไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน เพื่อตรวจสอบว่าองค์ประกอบของแบบวัดที่สร้างขึ้นตามทฤษฎีมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยใช้โปรแกรม LISREL 8.80 Student Edition

ผลการวิจัย

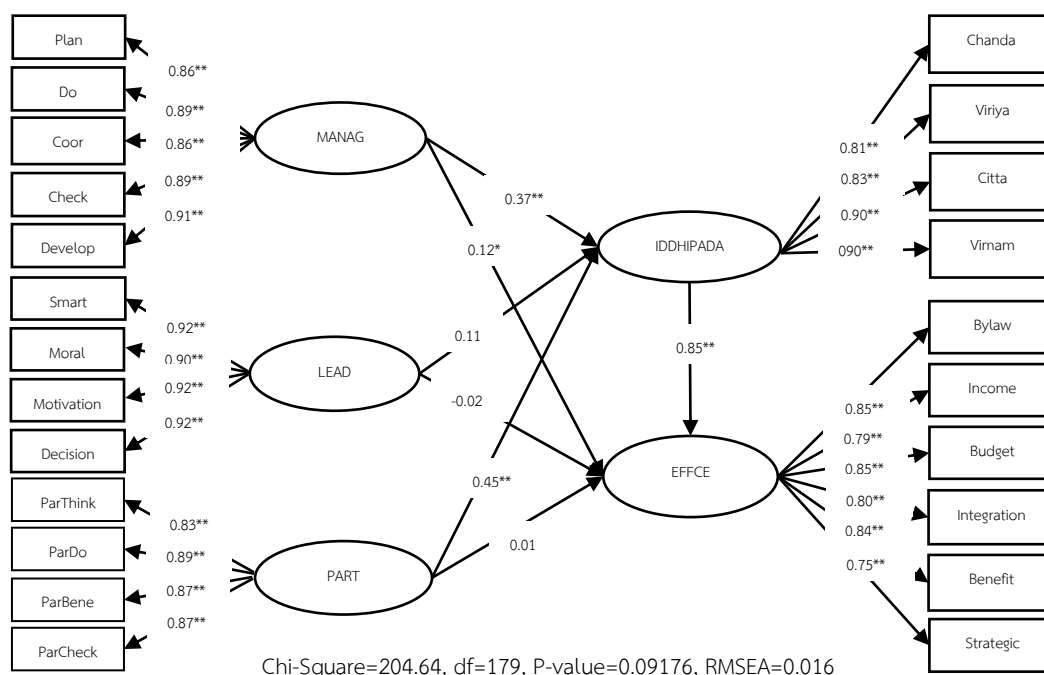
การวิเคราะห์แสดงค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธิบุรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ค่าสถิติการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง และการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลพุทธิบุรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ดังแสดงในตารางที่ 1 และแผนภาพที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าสถิติการวิเคราะห์แยกค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง และการวิเคราะห์อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร

ตัวแปรผล	IDDHIPADA			EFFEC		
ตัวแปรเหตุ	TE	IE	DE	TE	IE	DE
MANAG	0.37** (0.07)	-	0.37** (0.07)	0.44** (0.06)	0.31** (0.06)	0.12* (0.06)
LEAD	0.11 (0.07)	-	0.11 (0.07)	0.07 (0.07)	0.09 (0.06)	-0.02 (0.06)
PART	0.45** (0.07)	-	0.45** (0.07)	0.39** (0.07)	0.38** (0.07)	0.01 (0.08)
IDDHIPADA	-	-	-	0.85** (0.08)	-	0.85** (0.08)
ค่าสถิติ	ไค-สแควร์ = 204.64 df = 179 p = 0.092 GFI = 0.97, AGFI = 0.95 RMR = 0.0062					
ตัวแปร	Plan	Do	Coor	Check	Develop	Smart
ความเที่ยง	0.74	0.80	0.74	0.79	0.84	0.85
ตัวแปร	Moral	Motivation	Decision	ParThink	ParDo	ParBene
ความเที่ยง	0.81	0.85	0.85	0.70	0.79	0.76
ตัวแปร	ParCheck	Chanda	Viriya	Citta	Vimam	Bylaw
ความเที่ยง	0.76	0.65	0.69	0.80	0.81	0.72
ตัวแปร	Income	Budget	Integration	Benefit	Strategic	
ความเที่ยง	0.62	0.73	0.64	0.71	0.57	
สมการโครงสร้างตัวแปร	IDDHIPADA		EFFEC			
R SQUARE	0.80		0.89			
เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง						
ตัวแปรแฝง	IDDHIPADA	EFFEC	MANAG	LEAD	PART	
IDDHIPADA	1.00					
EFFEC	0.94	1.00				
MANAG	0.85	0.83	1.00			
LEAD	0.83	0.80	0.88	1.00		
PART	0.86	0.82	0.85	0.87	1.00	

หมายเหตุ: ตัวเลขในวงเล็บคือค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน, *p < .05, **p < .01

TE = ผลรวมอิทธิพล, IE = อิทธิพลทางอ้อม, DE = อิทธิพลทางตรง

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดพิจิตร

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของโมเดลนี้ มีตัวแปรแฝง 5 ตัวแปร คือ การบริหารจัดการ (MANAG) ภาวะผู้นำ (LEAD) การมีส่วนร่วม (PART) อิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร (EFFCE) โดยตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด 23 ตัวแปร

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรที่มีตัวแปรส่งผ่าน พบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ได้แก่ ค่าไค-สแควร์ มีค่าเท่ากับ 204.64 องศาอิสระเท่ากับ 179 ความน่าจะเป็น (p) เท่ากับ 0.092 และค่ารากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อนกำลังสองของการประมาณค่า (RMSEA) มีค่าเท่ากับ 0.01 แสดงให้ทราบว่า ค่าไค-สแควร์ แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่มีนัยสำคัญ แสดงว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีวัดความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.97 ค่าดัชนีวัดความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) มีค่าเท่ากับ 0.95 ซึ่งมีค่าเข้าใกล้ 1 และค่าดัชนีรากของกำลังสองเฉลี่ยของส่วนที่เหลือ (RMR) มีค่าเท่ากับ 0.062 ซึ่งเข้าใกล้ศูนย์ ซึ่งสนับสนุนว่าโมเดลการวิจัย มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

เมื่อพิจารณาค่าความเที่ยงของตัวแปรสังเกตได้ พบว่า ตัวแปรสังเกตได้มีค่าความเที่ยงอยู่ระหว่าง 0.57 ถึง 0.85 โดยตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงสูงที่สุด คือ มีความกล้าตัดสินใจ (Decision) มีความสามารถในการจูงใจ (Motivation) และมีความเฉลียวฉลาด (Smart) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.85 รองลงมา คือ การพัฒนา (Develop) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84 ในขณะที่ตัวแปรที่มีค่าความเที่ยงต่ำที่สุด คือ ผลสำเร็จของโครงการที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด (Strategi) มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.57

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of determination: R^2) หรือ (Squared Multiple Correlations for Structural Equations: R-SQUARE) ของสมการโครงสร้างตัวแปรแฝง ภายใน พบว่า ด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.80 แสดงว่า ตัวแปร ภายในจากด้านการบริหารจัดการ (MANAG) ด้านภาวะผู้นำ (LEAD) และด้านการมีส่วนร่วม (PART) ทั้ง 3 ด้านร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของด้านอิทธิบาท 4 ได้ร้อยละ 80.00 และด้านประสิทธิผลการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร (EFFEC) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์เท่ากับ 0.89 แสดง ว่า ตัวแปรภายในจากด้านการบริหารจัดการ (MANAG) ด้านภาวะผู้นำ (LEAD) ด้านการมีส่วนร่วม (PART) และด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) ทั้ง 4 ด้านร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของด้านประสิทธิผลการ บริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรได้ร้อยละ 89.00

เมื่อพิจารณาเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่า ค่าพิสัยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรแฝงมีค่าอยู่ในช่วง 0.80 ถึง 0.94 โดยตัวแปรทุกคู่มีความสัมพันธ์แบบมีทิศทางเดียวกัน (ค่าความสัมพันธ์เป็นบวก) ตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มากที่สุด คือ ด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) กับด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร (EFFEC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.94 แสดงว่า เมื่ออิทธิบาท 4 เพิ่มขึ้น ประสิทธิผลการบริหารงานของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรก็เพิ่มขึ้นด้วย รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ (MANAG) กับ ด้านภาวะผู้นำ (LEAD) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.88 ในขณะที่ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันต่ำสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ (LEAD) กับด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด พิจิตร (EFFEC) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.82

เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรง และอิทธิพลทางอ้อมระหว่างตัวแปรในโมเดล พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ดังนี้

อิทธิพลทางตรง พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรสูงที่สุด คือ ด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) มีค่าอิทธิพลเป็นบวกเท่ากับ 0.85 อย่างมีนัยสำคัญ รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการ (MANAG) มีค่าอิทธิพลเป็นบวกเท่ากับ 0.12 อย่างมี นัยสำคัญ แสดงว่า การใช้หลักอิทธิบาท 4 ควบคู่กับการบริหารจัดการจะทำให้เกิดประสิทธิผลการ บริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ในขณะที่ด้านการมีส่วนร่วม (PART) มีอิทธิพล ทางตรงต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร มีค่าอิทธิพลเป็นบวก เท่ากับ 0.01 อย่างไม่มีนัยสำคัญ และด้านภาวะผู้นำ (LEAD) มีค่าอิทธิพลเป็นลบเท่ากับ -0.02 อย่างไม่มี นัยสำคัญ

อิทธิพลทางอ้อม พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) ต่อด้าน ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรสูงที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม (PART) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกเท่ากับ 0.38 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ ด้านการบริหาร จัดการ (MANAG) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกเท่ากับ 0.31 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ด้านภาวะ ผู้นำ (LEAD) มีค่าอิทธิพลทางอ้อมเป็นบวกเท่ากับ 0.09 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อิทธิพลรวม ซึ่งเป็นค่าอิทธิพลทางตรงรวมกับอิทธิพลทางอ้อม พบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลรวมต่อ ด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรสูงที่สุด คือ ด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ 0.85 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ ด้านการ บริหารจัดการ (MANAG) มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ 0.44 อย่างมีนัยสำคัญ และด้านการมีส่วนร่วม (PART) มีค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ 0.39 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ด้านภาวะผู้นำ (LEAD) มี ค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกต่ำที่สุดเท่ากับ 0.07 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุปได้ว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยตัวแปรด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) กับด้านการบริหารจัดการ (MANAG) มีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ในขณะเดียวกันด้านการมีส่วนร่วม (PART) กับด้านการบริหารจัดการ (MANAG) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรผ่านด้านอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) และมีอิทธิพลรวมต่อด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ในขณะที่ด้านภาวะผู้นำ (LEAD) มีอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม และอิทธิพลรวมต่อด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรต่ำที่สุด

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ตัวแปรแฝงภายนอก ประกอบด้วย การบริหารจัดการ และการมีส่วนร่วม ควรบูรณาการร่วมกับหลักอิทธิบาท 4 จะก่อให้เกิดประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรมากยิ่งขึ้น

สรุปผลการวิจัยตามสมมติฐาน 4 ข้อ ดังนี้

1) การบริหารจัดการมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ขณะเดียวกันก็มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านหลักอิทธิบาท 4 โดยพิจารณาจากค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ 0.44 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) แบ่งออกเป็นอิทธิพลทางตรงมีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.12 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และอิทธิพลทางอ้อมผ่านหลักอิทธิบาท 4 มีค่าอิทธิพลบวกเท่ากับ 0.31 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) จึงยอมรับสมมติฐาน

2) ภาวะผู้นำมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ขณะเดียวกันก็มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านหลักอิทธิบาท 4 โดยพิจารณาจากค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ 0.07 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แบ่งออกเป็นอิทธิพลทางตรงมีค่าเป็นลบเท่ากับ -0.02 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และอิทธิพลทางอ้อมผ่านหลักอิทธิบาท 4 มีค่าอิทธิพลบวกเท่ากับ 0.09 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐาน

3) การมีส่วนร่วมมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ขณะเดียวกันก็มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านหลักอิทธิบาท 4 โดยพิจารณาจากค่าอิทธิพลรวมเป็นบวกเท่ากับ 0.39 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) แบ่งออกเป็นอิทธิพลทางตรงมีค่าเป็นบวกเท่ากับ 0.01 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และอิทธิพลทางอ้อมผ่านหลักอิทธิบาท 4 มีค่าอิทธิพลบวกเท่ากับ 0.38 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) จึงปฏิเสธสมมติฐาน

4) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยพิจารณาโดยภาพรวมจากผลการตรวจสอบค่าสถิติไค-สแควร์ (χ^2) = 204.64; df = 179; P-value = 0.092; ค่า RMSEA = 0.016; ค่า Standardized RMR = 0.062; ค่า GFI = 0.97; ค่า AGFI = 0.95 และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรแฝงภายใน คือ ประสิทธิผลพุทธบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรมีค่าเท่ากับ 0.89 แสดงว่า ตัวแปรทั้งหมดในโมเดลสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ร้อยละ 89 จึงยอมรับสมมติฐาน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยทำให้ทราบว่า 1. ปัจจัยเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย การบริหารจัดการ (MANAG) ภาวะผู้นำ (LEAD) การมีส่วนร่วม (PART) และอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ด้านร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของด้านประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรได้ร้อยละ 89 2. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลพหุบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร ประกอบด้วย การบริหารจัดการ (MANAG) การมีส่วนร่วม (PART) และอิทธิบาท 4 (IDDHIPADA) ซึ่งมีค่าอิทธิพลรวมต่อประสิทธิผลพหุบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรอย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่ ภาวะผู้นำ (LEAD) ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลพหุบูรณาการการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร เพราะว่ารูปแบบการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองในระบบประชาธิปไตย เป็นการบริหารจัดการการมีส่วนร่วม และเมื่อนำหลักอิทธิบาท 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมนำไปสู่ความสำเร็จมาบูรณาการร่วมกัน พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา สุวรรณภูมิ (2554) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1 ประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่าการบริหารจัดการองค์การ ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ด้านการให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ด้านการจัดการกระบวนการเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1 ประเทศไทย และสอดคล้องกับ ในขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tumuhimbise Manasseh (2015) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “Heightening Leadership Effectiveness in Local Governments of Uganda: ‘Challenge the Process’ for Organizational Support” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารนั้นเกิดขึ้นโดยอาศัยปัจจัยที่ส่งผล คือ 1) ปัจจัยด้านการบริหาร ซึ่งกระบวนการในการดำเนินการโดยเริ่มต้นจากกระบวนการในการวางแผน การดำเนินการตามแผนที่ได้กำหนดไว้โดยมีวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้บรรลุเป็นเป้าหมายในการดำเนินการ มีการประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น และการตรวจสอบ ประเมินการปฏิบัติงานเพื่อนำผลที่ได้รับกลับไปสู่กระบวนการในการพัฒนาโดยเข้าสู่กระบวนการวางแผนอีกครั้งหนึ่ง 2) การมีส่วนร่วม ในการร่วมคิดและตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล ของบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งเป็นปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน ในขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ยินดียม (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารองค์การตามหลักการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา” ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา โดยรวมมีระดับความสำเร็จมาก เมื่อแยกพิจารณาประสิทธิผลการบริหารเป็นรายด้าน พบว่า อันดับแรก คือ ด้านผลลัพธ์การดำเนินการ รองลงมาคือด้านความสามารถในการสร้างความพึงพอใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านการจัดหาและการจัดสรรทรัพยากร ในขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิมล ชาตะมีนา, และคณะ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการและดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก” จากการถอดบทเรียนปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการของทั้ง 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า มีปัจจัยหลายประการที่มีส่วนส่งเสริมให้การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสบความสำเร็จทั้งในระดับองค์กรและระดับโครงการ โดยสรุปได้หลัก ๆ ดังนี้ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ 2) มีการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์ให้กันภายในระหว่าง

บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) มีกลไกในการส่งเสริมการทำงานร่วมกันที่เป็นระบบ 4) ผู้บริหารมีภาวะความเป็นผู้นำสูง 5) บุคลากรในองค์กรมีความรู้ความสามารถและมีความรับผิดชอบ 6) การบริหารงานมีการรับฟังความคิดเห็นจากภายนอก และมีความคล่องตัว 7) มีการแปลงวิสัยทัศน์ นโยบาย และยุทธศาสตร์ ขององค์กรมาสู่การปฏิบัติงานอย่างแท้จริง 8) เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมริเริ่มกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 9) มีการติดตาม และประเมินผลโครงการดังกล่าว อย่างใกล้ชิด 10) มีความเพียงพอของงบประมาณ ในขณะที่เดียวกันยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลภัทร ช่างสากร (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ประเด็น และอยู่ในระดับปานกลาง 12 ประเด็น เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ สมรรถนะด้านลักษณะงาน สมรรถนะหลัก การมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การพัฒนาอาชีพ การมีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ตาม วัฒนธรรมการทำงานเน้นพันธกิจ การสนับสนุนจากพรรคการเมืองระดับชาติ แรงกดดันจากการเมืองภาคประชาชน การพัฒนาของพนักงาน การฝึกอบรม ความสามารถกระตุ้นผู้ตามด้วยสติปัญญา วัฒนธรรมการทำงานเน้นการมีส่วนร่วมการพัฒนาองค์กร การศึกษา ความสามารถสร้างแรงบันดาลใจ และวัฒนธรรมการทำงานเน้นการปรับตัวตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 การนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย ผลจากการวิจัยที่ได้รับครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประกอบเป็นข้อมูลในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตรเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และเป็นรูปธรรม

1.2 การนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ ผลจากการวิจัยที่ได้รับครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นกรณีตัวอย่างเพื่อการเรียนการสอน หรือการสร้างสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ในการบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ร่วมกับหลักธรรมในพระพุทธศาสนา

1.3 การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ โดยการนำผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปทดลองใช้เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร หรือปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียงกันสืบไป

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล จึงทำให้มีข้อจำกัดในเรื่องของการลงรายละเอียดเชิงลึก ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยในเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงสาเหตุ หรือปัจจัยเชิงบวกอื่น ๆ รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดพิจิตร

2.2 ควรมีการนำผลการศึกษาวิจัยที่ได้ในครั้งนี้เป็นข้อมูล หรือแนวทางในการศึกษาวิจัยต่อในเชิงการพัฒนาเพื่อสนับสนุนให้เกิดเป็นรูปธรรม และประยุกต์ใช้ในบริบทของพื้นที่อื่นๆ ต่อไป

.....

เอกสารอ้างอิง

- กมลลักษณ์ ยืนติยม. (2556). ประสิทธิภาพการบริหารองค์การตามหลักการบริหารจัดการที่ดี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลในพื้นที่บริเวณชายแดนไทย-กัมพูชา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*. 4 (1), 106.
- ชุมชนคนท้องถิ่น. (2561). แบบประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติราชการ เพื่อเสนอขอรับเงินรางวัลประจำปีสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, สืบค้นจาก <http://www.thailocalmeet.com/index.php?topic=66581.0>.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2552). *วิจัยและสถิติ: คำถามชวนตอบ*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรีชา สุวรรณภูมิ. (2554). รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลขององค์การบริหารส่วนตำบลในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มที่ 1 ประเทศไทย. *วารสารสมาคมนักวิจัย*. 16(3), 106.
- พลภัทร ช่างสากร. (2558). *รูปแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของเทศบาลตำบลในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิมล ชาตะมีนา และคณะ. (2551). ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการและดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และขององค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก. *รายงานวิจัย*. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.
- สุภมาส อังศุโชติ และคณะ. (2557). *สถิติวิเคราะห์ สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์: เทคนิคการใช้โปรแกรม LISREL*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.
- Cochran, W. G. (1977). *Sampling Techniques*. (3rd ed). New York: John Wiley & Sons. Inc.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective*. (7th ed.). New Jersey: Pearson Education Inc.
- Rovinelli, R.J. & Hambleton, R.K. (1977). On the Use Content Specialists in the Assessment of Criterion Reference Test Item Validity. *Dutch Journal of Educational Research*, (2), 49-60.
- Tumuhimbise Manasseh. (2015). Heightening Leadership Effectiveness in Local Governments of Uganda: 'Challenge the Process' for Organisational Support. *International Journal of African Renaissance Studies-Multi, Inter and Transdisciplinarity*, 1(2), 143-155.

